

**SUSITARIMAS
DĖL 2022 M. SPALIO 10 D. NACIONALINĖS KOLEKTYVINĖS
SUTARTIES NR. PV3-626
PAKEITIMO**

2023 m. spalio 12 d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, veikiančios pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. spalio 7 d. nutarimą Nr. 1010 „Dėl įgaliojimų pasirašyti nacionalinę kolektyvinę sutartį suteikimo“, ir nacionalinės profesinių sąjungų organizacijos – Respublikinė jungtinė profesinė sąjunga, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ ir Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, veikiančios pagal savo įstatus (toliau kartu – Šalys), vadovaudamosi Lietuvos Respublikos darbo kodekso 199 straipsniu, sudaro Susitarimą dėl 2022 m. spalio 10 d. nacionalinės kolektyvinės sutarties Nr. PV3-626 (toliau – Sutartis) pakeitimo ir susitaria:

1. Pakeisti Sutartį ir ją išdėstyti nauja redakcija:

„NACIONALINĖ KOLEKTYVINĖ SUTARTIS

2022 m. spalio 10 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, veikiančios pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. spalio 7 d. nutarimą Nr. 1010 „Dėl įgaliojimų pasirašyti nacionalinę kolektyvinę sutartį suteikimo“, ir Vyriausybei prisistačiusios dalyvauti derybose dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties sudarymo nacionalinės profesinių sąjungų organizacijos – Respublikinė jungtinė profesinė sąjunga, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ ir Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, veikiančios pagal savo įstatus (toliau – Sutartį pasirašiusios profesinių sąjungų organizacijos) (toliau kartu – Sutarties šalys), esant valstybės finansinėms galimybėms, sudaro šią nacionalinę kolektyvinę sutartį (toliau – Sutartis).

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Sutartyje vartojamos sąvokos:

1.1. **Mokymosi atostogos** – kaip nustatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekso 135 straipsnyje.

1.2. **Pareiginės algos bazinis dydis** – bazinis dydis, taikomas valstybės politikų, bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ir kitų valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų (toliau – įstaigos), darbuotojų pareiginėms algoms, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjų atlyginimams, karių tarnybiniams atlyginimams, įstatymų pagrindais sudarytų komisijų narių atlygiui bei kitoms teisės aktuose nustatytoms išmokoms ir atlygiams apskaičiuoti.

1.3. **Profesinės sąjungos** – Sutartį pasirašiusios profesinių sąjungų organizacijos ir jas sudarančios profesinės sąjungos.

1.4. **Profesinių sąjungų nariai** – Sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų organizacijų ir jas sudarančių profesinių sąjungų nariai – darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, valstybės

tarnautojai, valstybės pareigūnai ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnai, kurių darbo užmokesčiui apskaičiuoti taikomas pareiginės algos bazinis dydis, taip pat valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių bei įstaigų ir organizacijų, kurių savininko teisės ir pareigas įgyvendina valstybė ar savivaldybė, darbuotojai – profesinės sąjungos nariais tapę iki Sutarties pasirašymo.

1.5. Kitos Sutartyje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Darbo kodekse, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statute.

2. Sutarties tikslas – plėtoti socialinę partnerystę, derinti Sutarties šalių interesus, pasiekti susitarimą dėl indeksavimo dydžio, taikomo perskaičiuojant asignavimus darbo užmokesčiui įstaigoms, didinti viešojo sektoriaus darbuotojų motyvaciją, įtvirtinant papildomas garantijas profesinių sąjungų nariams, ir skatinti Sutarties šalių bendradarbiavimą darbo, ekonominiais ir socialiniais klausimais.

3. Sutarties II skyriaus taikymas:

3.1. Sutarties 7, 8 ir 9 punktai taikomi Sutarties 1 priede nurodytų įstaigų profesinių sąjungų nariams, kurių darbo užmokesčiui apskaičiuoti taikomas pareiginės algos bazinis dydis;

3.2. Kai Sutarties 7 punkte numatytos atostogų dienos, taip pat kasmetinės, pailgintos, papildomos ar kitų rūšių atostogos (išskyrus tikslines) Sutarties 2 priede nurodytų valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių (įskaitant ir jų dukterines įmones) ir įstaigų ir organizacijų, kurių savininko teisės ir pareigas įgyvendina valstybė ar savivaldybė, profesinių sąjungų nariams taikomos kito lygmens kolektyvinėje sutartyje, profesinės sąjungos narys turi pasirinkti, kurio lygmens kolektyvinėje sutartyje numatyta garantija dėl atostogų dienų jis naudosis;

3.3. Sutarties 8 ir 9 punktai netaikomi Sutarties 2 priede nurodytų valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių ir įstaigų ir organizacijų, kurių savininko teisės ir pareigas įgyvendina valstybė ar savivaldybė, profesinių sąjungų nariams;

4. Profesinės sąjungos nariui ar profesinės sąjungos organizacijai išstojus iš Sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų ar jas sudarančių profesinių sąjungų, jiems Sutartis netaikoma;

5. Po 2022 m. spalio 10 d., kai pasirašyta Sutartis, priimtiems profesinių sąjungų nariams Sutartis taikoma, jeigu jie Susitarimo dėl Sutarties pakeitimo pasirašymo dieną yra profesinių sąjungų nariai.

6. Sutarties šalys įsipareigoja:

6.1. vykdyti Sutartį;

6.2. keisti informaciją, reikalingą Sutarties tikslams pasiekti, ir kitos Sutarties šalies motyvuotu reikalavimu užtikrinti šios informacijos konfidencialumą;

6.3. konstruktyviai reaguoti į kitos Sutarties šalies pasiūlymus, pretenzijas, prašymus ir nevilkindamos pateikti atsakymus bei turimą informaciją;

6.4. spręsti ir derinti klausimus, susijusius su asignavimų darbo užmokesčiui įstaigoms perskaičiavimu, papildomomis profesinių sąjungų narių garantijomis ir socialinių partnerių bendradarbiavimo skatinimu;

6.5. ne mažiau kaip du kartus per metus susitikti aptarti Sutarties vykdymo eigos, kylančių klausimų ir problemų, vykdomų įsipareigojimų, o prireikus – rengti bendras pozicijas dėl Sutarties nuostatų aiškinimo.

II SKYRIUS

PAPILDOMOS GARANTIJOS PROFESINIŲ SĄJUNGŲ NARIAMS

7. Profesinės sąjungos nariui suteikiamos dvi mokamų atostogų savišvietai arba savanorystei darbo dienos su darbdaviu suderintu metu. Jeigu profesinės sąjungos narys nepanaudoja šių dienų einamaisiais metais, jis teisę į tokias dienas einamaisiais metais praranda. Jeigu profesinės sąjungos

nario darbo, valstybės tarnybos, vidaus tarnybos santykiai pasibaigia galiojant Sutarčiai vienoje iš įstaigų, įmonių, organizacijų, nurodytų Sutarties 1 ir 2 prieduose, o jis nėra pasinaudojęs teise į mokamas atostogas savišvietai arba savanorystei pagal Sutartį ir (arba) yra išnaudojęs tik dalį šių atostogų, jam turi būti išmokama kompensacija už nepanaudotas mokamas atostogas savišvietai arba savanorystei pagal Sutartį proporcingai dirbtam laikotarpiui.

8. Sutarties galiojimo laikotarpiu profesinės sąjungos nariui už mokymosi atostogas, nurodytas Darbo kodekso 135 straipsnio 1 dalyje (kurie mokosi pagal formaliojo švietimo programas) ir 2 dalyje (kurie dalyvauja neformaliojo suaugusiųjų švietimo programose), taip pat už dienas, kai profesinės sąjungos narys kelia kvalifikaciją, suderinęs su tiesioginiu vadovu (pvz., konferencijos, mokymasis nuotolinio mokymosi platformose ir pan.), trunkančias iki 10 darbo dienų einamaisiais metais, apmokama darbuotojo vidutiniu darbo užmokesčiu, arba trunkančias iki 20 darbo dienų einamaisiais metais, apmokant pusę darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio, atsižvelgus į besimokančiojo poreikius. Profesinės sąjungos narys turi pasirinkti iki 10 darbo dienų arba iki 20 darbo dienų mokymosi atostogas ir, teikiant prašymą pasinaudoti šia garantija darbdaviui, privalo nurodyti pasirinktą apmokėjimo dydį.

Jeigu profesinės sąjungos narys nepasinaudoja teise į šiame punkte nurodytas mokymosi atostogas per tuos metus, už kuriuos gali būti suteikiamos, jos į kitus metus neperkeliamos.

9. Sutarties galiojimo laikotarpiu profesinės sąjungos narys pasijutęs prastai ar suplanuotam vizitui į gydymo įstaigą turi teisę, informavęs darbdavį, gauti iki 5 darbo dienų einamaisiais metais sveikatai gerinti, mokant už jas jo vidutinį darbo užmokesį.

10. Įstaigose ekstremaliosios situacijos likvidavimo laikotarpiu gali būti sustabdomas Sutarties 7, 8 ir 9 punktuose nurodytų atostogų arba sveikatos dienų suteikimas. Profesinės sąjungos nariams, nepasinaudojusiems šiame punkte nurodytomis suteiktomis papildomomis garantijomis dėl ekstremaliosios situacijos atšaukimo, kai ekstremalioji situacija Lietuvoje atšaukiama likus mažiau negu trims mėnesiams iki Sutarties galiojimo pabaigos, teisė jomis pasinaudoti perkeliama į kitus kalendorinius metus ir galioja 6 mėnesius nuo ekstremaliosios situacijos Lietuvoje atšaukimo dienos.

11. Profesinių sąjungų nariams taikomi skirtingi jų padėties gerinimo būdai, nustatyti Sutartimi ir šakos, teritorinėmis, darbdavio ar darbovietės lygmens kolektyvinėmis sutartimis. Profesinės sąjungos nariui taikomomis skirtingo lygmens kolektyvinėmis sutartimis įtvirtinti vienodo pobūdžio darbo sąlygų gerinimo būdai nesumuojami, o taikoma labiausiai jo padėtį gerinanti kolektyvinės sutarties nuostata.

III SKYRIUS

SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI IR SOCIALINIŲ PARTNERIŲ BENDRADARBIAVIMO SKATINIMAS

12. Šalys susitaria užtikrinti įstaigų, įmonių ir organizacijų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, valstybės tarnautojų, valstybės pareigūnų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų teisę į saugias ir sveikas darbo sąlygas: skatinti ir užtikrinti, kad įstaigos, įmonės ir organizacijos dirbtų saugiomis darbo sąlygomis, be psichologinio smurto, priekabiavimo darbe, numatyti tinkamas priemones ir skirti pakankamą finansavimą psichologinio smurto darbe prevencijai.

13. Vyriausybė įsipareigoja kartu su Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu pateikti informaciją apie lėšų poreikį papildomoms Sutarties II skyriuje profesinių sąjungų nariams numatytoms garantijoms įgyvendinti.

14. Profesinės sąjungos įsipareigoja:

14.1. atstovaudamos savo nariams įstaigose, įmonėse, organizacijose klausimus, susijusius su darbo užmokesčiu, pirmiausia spręsti tiesioginėmis derybomis tarp Vyriausybės įgaliotų atstovų ir profesinių sąjungų atstovų;

14.2. laikytis bendros pozicijos dėl Sutartyje susitartų klausimų ir kartu atstovauti ją ginant;

14.3. bendradarbiauti su darbo tarybomis, kad įstaigose, įmonėse ir organizacijose būtų tinkamai atstovaujami ir ginami darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, valstybės tarnautojų, valstybės pareigūnų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų interesai;

14.4. skatinti profesinių sąjungų narius nepiktnaudžiauti savo teisėmis, bendradarbiauti su darbdaviu, siekti bendros darbdavio ir visų jo darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, valstybės tarnautojų, valstybės pareigūnų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų gerovės, nuolat tobulinti kvalifikaciją ir visomis išgalėmis prisidėti prie strateginių darbovietės tikslų pasiekimo;

14.5. šviesti profesinės sąjungos narius, kurie įgyvendina informavimą ir konsultavimą, kaip vykdant informavimo ir konsultavimo funkcijas geriausiai užtikrinti darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, valstybės tarnautojų, valstybės pareigūnų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų teises ir interesus;

14.6. šviesti ir informuoti profesinių sąjungų narius apie jų teises ir pareigas, iš anksto vykdydamos galimų probleminių situacijų prevenciją;

14.7. ne rečiau kaip vieną kartą per metus savo interneto svetainėse viešinti atnaujintą informaciją apie bendrą narių (fizinių asmenų) skaičių;

14.8. Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija) atstovams informavus apie profesinių sąjungų atstovų nedalyvavimą be pateisinamų priežasčių darbo ginčų komisijų posėdžiuose ar dalyvavimą nepasirengus ir nesusipažinus su atitinkamame darbo ginčų komisijos posėdyje pateikta svarstyti bylos medžiaga, profesinės sąjungos atstovai užtikrina kompetentingo atstovo skyrimą į darbo ginčo komisiją;

14.9. įvykdyti bent vieną informacinę kampaniją per savo socialines medijas apie darbuotojų teises, pavyzdžiui, dėl teisės baigti darbą, psichologinio smurto darbe, darbo ir šeimos išsipareigojimų derinimo, lyčių lygybės aspektų ar kt.;

14.10. informuoti Valstybinę darbo inspekciją apie vykdomus arba galimai vykdomus teisės aktų pažeidimus Valstybinės darbo inspekcijos kompetencijos srityse;

14.11. prisidėti prie COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) pandemijos suvaldymo, konsultuoti savo narius apie apsaugos priemones nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos);

14.12. per 9 mėnesius nuo Sutarties pasirašymo atlikti savo narių apklausas, siekiant sužinoti, kokios su darbu susijusio streso mažinimo priemonės būtų priimtinausios ir veiksmingiausios darbovietėse, ir šių apklausų rezultatais pasidalyti su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įsipareigoja šių apklausų duomenis viešinti ir skatinti darbdavius taikyti nurodytas priemones;

14.13. įpareigoti savo darbdavio lygmens profesines sąjungas teikti pasiūlymus darbdaviui dėl įstaigos, įmonės ar organizacijos praktinių darbo procesų tobulinimo;

14.14. teikti pasiūlymus darbdaviams dėl priemonių, kurios prisidėtų prie įstaigų, įmonių, organizacijų darbuotojų motyvacijos, įtraukties ir/ar pasitenkinimo indekso didinimo.

15. Sutarties šalys siekia, kad būtų sudaryta viena atskiros šakos kolektyvinė sutartis:

15.1. Vyriausybė įsipareigoja Darbo kodekso 188 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka dalyvauti nacionalinio ar šakos lygmens kolektyvinėse derybose, prisistačius pirmai profesinių sąjungų organizacijai, ir informaciją apie tai paskelbti viešai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje, taip pat atskirai informuoti Sutartį pasirašiusias profesinių sąjungų organizacijas;

15.2. profesinės sąjungos siekia bendradarbiauti tarpusavyje, kad būtų sudaryta viena šakos kolektyvinė sutartis.

16. Darbdavys, prieš pradėdamas tirti darbo pareigų pažeidimą ar tarnybinį nusižengimą, privalo nedelsdamas apie tai informuoti darbdavio lygmens profesinę sąjungą. Darbdavio lygmens profesinė sąjunga turi teisę dalyvauti darbo pareigų pažeidimo ar tarnybinio nusižengimo tyrime ir pateikti savo

nuomonę. Sudarius komisiją darbo pareigų pažeidimui ar tarnybiniam nusižengimui ištirti, darbdavio lygmens profesinė sąjunga turi teisę į šią komisiją deleguoti savo atstovą.

17. Psichologinis smurtas, priekabiavimas ir diskriminacija yra nepriimtini ir negali būti toleruojami, kaip ir negali būti toleruojami neteisingi kaltinimai tokiu elgesiu. Darbdavio lygmens profesinė sąjunga, gavusi informaciją apie darbdavio darbuotojo patiriamą psichologinį smurtą, priekabiavimą ar diskriminaciją, turi teisę pasiūlyti į pareigas priėmusiam asmeniui ir / ar organui pariteto principu sudaryti komisiją gautai informacijai apie darbdavio darbuotojo patiriamą psichologinį smurtą, priekabiavimą ar diskriminaciją ištirti (toliau – Komisija). Tokiais atvejais į pareigas priėmęs asmuo ir / arba organas per tris darbo dienas privalo į Komisiją skirti savo atstovus. Komisijos nariai, prieš pradėdami darbą, pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą saugoti ir neatskleisti informacijos, kuri jai taps žinoma dėl nagrinėjimo atvejo. Komisijos posėdžiai yra uždari. Komisija, nagrinėdama galimo psichologinio smurto, priekabiavimo ar diskriminacijos atvejį, privalo laikytis diskretiškumo, siekdama apsaugoti visų dalyvaujančių šalių orumą bei privatumą, ir užtikrinti nešališką atvejo nagrinėjimą bei sąžiningą elgesį visų šalių atžvilgiu. Komisija turi teisę išklausti liudininkus, pasitelkti išorės pagalbą (ekspertus), pateikti savo išvadas ir rekomendacijas į pareigas priėmusiam asmeniui ir / arba organui. Komisija turi išnagrinėti galimo psichologinio smurto, priekabiavimo ar diskriminacijos atvejį ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo Komisijos sudarymo dienos. Į pareigas priėmęs asmuo ir / arba organas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo išvadų ir rekomendacijų gavimo dienos turi jas įvertinti ir atsakymą dėl priimtų sprendimų raštu pateikti Komisijai. Komisijos šalims nepavykus susitarti, surašomas nesutarimų protokolas, jis perduodamas įstaigos, įmonės ar organizacijos savininkui ir aukštesnei nei darbdavio lygmens profesinių sąjungų organizacijai.

18. Darbdavio lygmens profesinės sąjungos, kurios yra Sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų organizacijų narės, pagal Darbo kodeksą turi teisę į tokios pat apimties informavimą kaip ir darbo tarybos. Darbdavio lygmens profesinė sąjunga, gavusi informaciją, turi teisę kartu su darbo taryba reikalauti konsultacijų su darbdaviu. Darbo tarybai atsisakius dalyvauti tokiose konsultacijose, profesinė sąjunga gali tokia teise pasinaudoti viena.

19. Profesinė sąjunga ir darbdavys darbdavio lygmens kolektyvinėje sutartyje, patvirtintoje visuotiniame darbdavio darbuotojų susirinkime (konferencijoje), gali susitarti, kad darbo tarybos funkcijos kolektyvinės sutarties galiojimo laikotarpiu perduodamos vykdyti profesinei sąjungai. Darbo tarybos veikla pasibaigia įsigaliojus tokiai kolektyvinei sutarčiai.

20. Visų lygmenų darbdaviai atitinkamo lygmens profesinės sąjungos prašymu pateikia jai visą informaciją, reikalingą teisės aktais reglamentuojamai profesinės sąjungos veiklai užtikrinti.

21. Profesinių sąjungų renkamų organų nariai negali būti atleisti iš darbo darbdavio iniciatyva ar darbdavio valia, jų būtiniosios darbo sutarties sąlygos negali būti pablogintos, palyginti su ankstesnėmis jų būtinosiomis darbo sutarties sąlygomis ar su kitų tos pačios kategorijos darbuotojų būtinosiomis darbo sutarties sąlygomis, be išankstinio įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos sutikimo. Darbdavys, prašydamas profesinės sąjungos sutikimo, privalo pateikti profesinei sąjungai visą su sutikimo suteikimu susijusią aktualią ir reikalingą informaciją.

22. Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus įgalioto Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus, kuriam priklausančioje teritorijoje yra darbdavio darbovietė, vadovas, pagal Darbo kodekso 168 straipsnio 3 dalį išnagrinėjęs motyvuotą darbdavio prašymą suteikti sutikimą nutraukti darbo sutartį ar pakeisti būtinąsias darbo sutarties sąlygas, priimto sprendimo dėl Sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų narių, įgyvendinančių darbuotojų atstovavimą, kopiją pateikia ir darbdaviui, ir darbuotojui – profesinės sąjungos nariui.

23. Įstaigų, įmonių ir organizacijų, kuriose veikia profesinės sąjungos, sutaupytytų metinių darbo užmokesčio fondo lėšų panaudojimas derinamas su įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje veikiančia profesine sąjunga. Profesinė sąjunga taip pat informuojama ir su ja konsultuojamasi dėl planuojamo

metinio darbo užmokesčio fondo lėšų panaudojimo. Konsultacijos turi būti baigtos ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos pateikimo profesinei sąjungai dienos. Jeigu šakos kolektyvinėje sutartyje susitarta kitaip, taikoma šakos kolektyvinė sutartis.

24. Vyriausybė įsipareigoja siekti, kad įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai bei valstybės tarnautojų, valstybės pareigūnų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pareiginės algos koeficientai jų veiklą nustatančiuose įstatymuose būtų didinami sistemiškai, atsižvelgiant į minimaliojo darbo užmokesčio bei pareiginės algos bazinio dydžio augimą ir į siekį didinti mažiausiai uždirbančių darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, valstybės tarnautojų, valstybės pareigūnų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų darbo užmokestį, o valstybės biudžeto lėšos šiam siekiui įgyvendinti įstaigoms būtų paskirstomos proporcingai darbo užmokesčio fondams.

25. Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, valstybės tarnautojų, valstybės pareigūnų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, dirbančių taikant suminę darbo laiko apskaitą, suminės darbo laiko apskaitos laikotarpis nustatomas šakos kolektyvinėje sutartyje.

26. Įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje veikianti profesinė sąjunga, darbuotojui pageidaujant, turi teisę vieną kartą per šešis mėnesius inicijuoti darbuotojo ir darbdavio pokalbį apie darbuotojo pažangą.

27. Darbuotojai, dalyvavę mokymuose (seminaruose, konferencijose ir kt.) ar tobulinę kompetencijas, turi pasidalinti įgytomis žiniomis ir (ar) įgūdžiais su kitais įstaigos, įmonės ar organizacijos darbuotojais, kuriems tokia informacija aktuali. Įstaigos vadovas turi sudaryti sąlygas įgytų žinių ir (ar) įgūdžių pasidalinimui tarp darbuotojų.

28. Vertinant įstaigos vadovo veiklą, profesinė sąjunga, veikianti darbdavio lygmeniu, savo iniciatyva turi teisę pateikti, o vertintojo prašymu ji ar aukštesnio nei darbdavio lygmens profesinė sąjunga, kuriai priklauso įstaigoje veikianti profesinė sąjunga, pateikia savo išvadą apie vadovo veiklą. Vertinimo metu į šią išvadą atsižvelgiama, tačiau jeigu vertinimo metu jai nepritariama, vertintojas privalo pateikti argumentus, dėl kurių nepritariama profesinės sąjungos pateiktai išvadai.

29. Paskelbus konkursą įstaigos vadovo pareigoms užimti, profesinė sąjunga, dalyvaujanti konkurso metu stebėtojo teisėmis, turi teisę pateikti savo nuomonę apie konkurse dalyvaujančius pretendentes įstaigos vadovo pareigoms užimti.

30. Profesinės sąjungos nariai įsipareigoja:

30.1. pastebėję, kad kolega (-os) nesilaiko nustatytų pareigų laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų, turi juos priminti kolegai (-oms) arba apie esamą situaciją informuoti darbdavį;

30.2. užtikrinant įstaigos darbo organizavimą, įgyvendinti savo teises, kylančias iš šios Sutarties, informavus darbdavį ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų, nebent su darbdaviu susitariama kitaip. Taip pat darbdavio lygmens kolektyvinėje sutartyje galima susitarti dėl trumpesnio termino. Šis terminas netaikomas Sutarties 9 punkte numatytų dienų sveikatai gerinti naudojimui, kai apie jas nėra iš anksto žinoma.

31. Inicijuojant derybas dėl šakų, kurių darbdavių organizacijos teises ir pareigas atlieka Vyriausybė, kolektyvinės sutarties sudarymo, prisistatoma tiesiogiai Vyriausybei. Ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo kolektyvinės derybas inicijuojančios šalies prisistatymo Vyriausybei dienos Vyriausybė vesti derybas įgalioja atitinkamos valdymo srities ministeriją ar kitą Vyriausybės įstaigą, ar įstaigą prie ministerijos.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Sutartis galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.

33. Sutarties 3.1-3.3 papunkčiuose ir 7 punkte minimi Sutarties 1 ir 2 priedai yra neatskiriami Sutarties dalis.

34. Derybos dėl Sutarties papildymo, pakeitimo ar naujos sudarymo pradedamos einamųjų metų II ketvirtį. Sutarties priedas keičiamas kiekvienais metais, patikslinant profesinių sąjungų narių skaičių ir įtraukiant įstaigas, įmones ir organizacijas, kurių darbuotojai tapo profesinės sąjungos nariais po Sutarties pasirašymo.

35. Pradėjusios derybas dėl Sutarties papildymo, pakeitimo ar naujos sutarties sudarymo, Sutarties šalys įsipareigoja jas baigti, iki bus suformuotas valstybės biudžetas, kad būtų spėjama suderėtoms nuostatomis įgyvendinti reikalingų lėšų poreikį bei reikalingus teisės aktų pakeitimus įtraukti į valstybės biudžeto projektą ir jo lydimųjų teisės aktų pakeitimų paketą.

36. Sutarties vykdymą kontroliuoja Sutarties šalys ir jų bei įstatymų įgaliojti asmenys.

37. Sutartis sudaryta 5 vienodą teisinę galią turinčių egzempliorių – po vieną kiekvienai Sutarties šaliai ir Vyriausybei.“

2. Susitarimas įsigalioja nuo jo pasirašymo momento ir yra neatskiriama Sutarties dalis. Nuo 2022 m. spalio 10 d., kai Sutartis pasirašyta, iki Susitarimo pasirašymo priimtiems profesinių sąjungų nariams ir Sutarties 2 priede nurodytų valstybės ar savivaldybės valdomų įmonių (įskaitant ir jų dukterines įmones) ir įstaigų ir organizacijų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybė ar savivaldybė, profesinių sąjungų nariams Susitarimu nauja redakcija dėstomos Sutarties 7 punkto nuostatos taikomos nuo 2024 m. sausio 1 d.

3. Pakeisti Sutarties 1 ir 2 priedus ir juos išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

4. Susitarimas sudarytas lietuvių kalba 5 (penkiais) vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais – po vieną kiekvienai Šaliai ir Vyriausybei.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė

Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos
pirmininkas

Arvydas Dambrauskas

Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“
pirmininkė

Kristina Krupavičienė

Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkė

Inga Ruginienė